

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 8 kor.
 Félévre 4 kor.
 Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
 vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
 17. szám.

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagyman*
Károly könyvkereskedő
 vállalva magára, az előfizet-
 tések, nyilvántartási és hirdetési
 díjak és a lap szétküldésére
 vonatkozó felszólalások ide
 intézendők.

Husvét.

A természet feltámadásának közepette üli az egyház a Megváltó feltámadásának magasztos ünnepét.

A gyász elmúltával az öröm hozsannáitól hangzanak vissza a templomnak szent falai.

Hiába mondják némelyek, hogy a vallás nem egyéb, mint egy bizonyos államrend érzelmi eszköze, annyi bizonyos, hogy nem pusztán ezt a célt szolgálja. Csak egymás mellé kell állítanunk egy vallásos embert és egy atheistát és nyomban meglátszik a hatás, a mely a vallásos emberben a kultusz nevelése által megnyilatkozik. Ne értsük félre a mondottakat. Valaki lehet vallásosság nélkül is a legerkölcösebb ember, lehet szinte példaadója azoknak, a kik erős hívői egy-egy pozitív vallásnak és megfordítva, egy-egy vallásnak a fanatikusai lehetnek olykor a gonoszság mintái is. Arról van most szó, hogy azoknak, a kik életükben mint erkölcsi alapot a vallás szabványait vették, hogy azokban fokozott mértékben van meg az igazságszeretet, a könyörületesség, a béke iránt való hajlam és sok minden olyan tulajdonság, a mely fő szellemi eszköze a lelki műveltségnek.

A vallás igaz, hogy tisztára erkölcsi fogalom. De amint az erkölcsösség gyakorlata hozzá van kötve bizonyos anyagi támasztékokhoz, akként a vallás is odatapadt ceremoniakhoz és intézményekhez, a melyek támasztékát képezik.

Igen jelentős támasz az ünnepek. Az idők végtelenségében egyes határokat jelölnek és az emberi elmének jól esik a visszaemlékezés és lelket önt a halandóba a reménység: a jövő husvétkor bizonyára másképpen lesz, jobban lesz.

Leghatékonyabb ünnepnap a husvét. Egy gyönyörű világot átfogó és az emberiség örök óhaját kifejező ünnep ez. A ki emberért élt, annak jól esik a visszaemlékezés, a ki élni óhajt, annak jól esik a remény. A husvét a feltámadás szent napja. A természet is feltámad ilyenkor halottaiból. Leveti magáról az elmulás hideg leplét és teljes pompájában mutatkozik. A növény és állatvilág is ilyenkor szabadul fel és felocsudik maga az ember is.

Az összefüggés ünnep és természet között annyira nyilvánvaló, hogy ezt magyarázat nélkül is érzi az ember. Vagy hogyan érezné ki a természet megnyilatkozásából az emberi lélek megnyilatkozását.

Hiszen a kettő között a kapcsolat olyan, mint az ok és okozati összefüggés.

Ámde husvét ünnepe nem csak az egyes ember öröme, de nemzeteknek és a boldogság egyik forrása. Ama nemzetek, a melyek még nincsenek a szabadság birtokában, e naptól reményt és bizodalmat várnak, amelyek pedig kiharcolták maguknak a demokratizmust, azok halálával gondolkodnak e szent napra.

Nekünk magyaroknak kétszeres okunk van arra, hogy husvét ünnepe a csendes szemlélődés, a remény és a hála érzeteivel ünnepeljük meg, mert még nem teljes a mi feltámadtatásunk. Bizonyos, hogy halát adhatunk a gondviselésnek, a miért idáig hozta nemzetünket. Halát azért, mert nem engedett eltemetni bennünket abba a hullámsírba, amelybe nemzetek veszték már el.

A husvét számunkra a hála ünnepe. Halát ad minden vallásos magyar ember, hogy nemzetét ilyen hosszú és viszontagságos időközön keresztül is megtartotta.

De a reménység ünnepe is a husvét. Mert a feltámadás utáni élet még nem egészen az, mint a milyennek lennie kell. Teljes függetlenségre való törekvés. Ez volt a magyar jelszava és ez most is.

T Á R G A.

Egy kis ereklje.

„Tessék beszélni!” kiáltott a konduktor harsány hangon. A váróterem élénkület kezdett, az utasok magukat bőröndjeikkel felmálházva, kifelé indultak a perronra, mindenki iparkodott magának kényelmes helyet biztosítani. Még egy ölelés, egy csók, s bár könnyes szemmel, de boldogságtól sugárzó arccal bucsuzott el az ifju Alberti Géza és bájos ifju neje. hogy a bevett szokáshoz képest, az elmaradhatatlan nászutra induljanak Olaszországba.

A vonat elrobogott, az ifju pár egymást átölelve nézett ki a kupé ablakán, hogy a táj szépségeiben gyönyörködjenek, és ábrándozásaikat csakis a csókok szakíták meg, miket az ifju férj lopkodott kis felesége ajkáról.

— Ah, mily fenséges, mily nagyszerű ez a kikötő! — szólt pici kezeit összecsapva a bájos Valéria, — nézd, nézd Gézám e szép csoportot, azt gondolná az ember, hogy egy színházi előadáson van jelen. Minő tarka öltözékek! Mik azok ott?

— Azok, édesem, japániak.

— Hat ezek?

— Francia tiszték.
 — Brr! és azok ott olasz banditák, ugy-e?

— Kis bohó, — szólt nevetve Géza, — azok hajósok, kik csólnakaikkal a nagyközönség parancsát várják.

— Pedig úgy néznek ki, mint a banditák, s ha te nem volnál mellettem, bizony én félnék tőlük, szólt az asszonyka és közelebb simult férjéhez.

— Ha nincs ellenedre, azonnal meggyőzlek róla, hogy azok nagyon is jámbor emberek; ha nem félsz a tengerre menni, kibérellek néhány órára egy gondolat!

— A tengerre! Igen, igen, mitől félnék én melletted?

Géza intett a legközelebbi gondolásnak, ki hatalmas lökessel perc alatt a partnál volt. Mikor a hatalmas, izmos ember mint egy cukor-babát oly gyöngéden emelte gondolájába az asszonykát, akkor látta csak Valéria, hogy bizony egy cseppet sem kell félnie az emberektől, kik minden külső vadságuk mellett épp oly gyöngéd érzéssel bírnak a hölgyek iránt, mint a mi kifent, lakkipós uracsaink, sőt talán, ha megmentésről volna szó, hamarabb kockáztatnák életüket.

A tenger csendes, nyugodt volt, a gondolat simán csuszott tova, az ifju pár hosszasan merült el a fényes látványba, s

gondolataik messze, messze röpködtek, talán a multon, jelenen vagy a jövőn. Az asszonyka a fejét férje vállára hajtva édes suttogás közt rebegette:

— Mily boldog vagyok!

A férj annyira el volt foglalva gondolataival, hogy viszonzás nélkül hagyta az édes mondatot.

— Géza, te rám se hallgatsz? — szólt kissé szemrehányólag Valéria, — merre járnak gondolataid?

— Imádott angyalom! — szólt magához szoritva nejét, — eszembe jutott egy ifjkori bolondságom, melyet, ha a véletlen meg nem akadályoz, nem élvezhettem volna itt e földön a menyországot.

— Valami borzasztó volt?

— Igazi bolondság, melyen most már csak nevetek, de emlékémet híven őrzöm.

— Beszélj el nekem, — szólt suttogva az asszonyka.

— Hallgas hát ide kicsikém, — s még közelebb vonta magához Valériát. — Betöltöttem tizenhét évemet, a gimnáziumon szerencsésen átesem, jó atyám örömkönyvek közt szoritott szívéhez és felajánlt pályámhoz minden adozatot, ezer jó tanácsot adva, nevünkre, nemességünkre hivatkozva bocsátott a fővárosba, hol a jogi egyetemre voltam beiratkozandó. Azzal a szilárd elhatározással indultam el, hogy szorgalmasan

A nemzetek életében nincsen megállás. A fejlődés nagy folyamata megnyilvánul mindenfelé és nem áll veszteg egy percig sem. Minden beteljesült remény egy újabb reményt von maga után és minden újabb kívánság megtörténte egy frissebb kívánságot szül.

Merítsünk bizalmat, munkakedvet, buzgalmat és reményt a feltámadás napján.

De a feltámadás e fenséges ünnepét nem használhatjuk fel jobban, mintha azt a vallásosság megerősítésének szenteljük. S itt mindenekelőtt a hon leányaihoz, az anyákhoz, kell intő szóval fordulnunk.

Szenvedéseiben mutathatja meg leginkább az anya, hogy méltó-e névre, melynél szebbet, magasztosabbat nem ismer az emberiség.

Kevés szavunk van, mely oly közvetlenül érintené a szívet, mint az „édes anya“ szó; ennek hallatára még az érzéketlen szívek is megindulnak. A régi pogány világban dicsőség volt a nőre, ha anya lehetett, ma minden keresztény lelket a hála és tisztelet érzelmével töltötte Megváltóanyjának emlékezete.

De nem elég anyának lenni, hanem teljesíteni is kell tudni az anyasággal járó kötelességeket.

Ezek a kötelességek épp oly fontosak, mint nagyszámuak, s nemcsak a gyermekek testi és lelki üdvére terjednek ki, hanem felölelik az egész családi életet. XIII. Leó pápa mondásaként: „A nő legyen a családban bölcs és gondos anya, házának támasza és biztonsága; legyen a társadalomban példájával, szavával, jótékony és kitartó felebaráti tányeivel termékeny sugalmazója az erénynek és szentségnek.“

Minél fontosabb és nehezebb valamely kötelesség, annál jobban nemesíti hű betöltőjét.

fogok tovább is tanulni, hogy jó atyámnak semmi panasza ne legyen ellenem. Az első-második éven szerencsésen átmentem, távol tartottam magamat a főváros ezer csábjaitól. Barátomul is csak egyet választottam, kivel már két év óta közös lakást birtam, ezt szerettem, becsültem, ő viszont kész lett volna az életét feláldozni értem. Barát-ságunk annyira fokozódott, hogy a második évi szünidőt atyám engedelmével az ő szülei-nél töltöttem, kik Pestmegyében nagy terjedelmű birtokot birtak bérben. Barátom szülei igaz szeretettel szorítottak szívükhöz. Mi felhasználtuk a szép szabadságot, egész nap vagy a földeken barangoltunk, vagy puskával vállunkon az erdőben vadász-gattunk. Egy ily kirándulásunk alkalmával igen elfaradtunk, szép tisztást kerestünk ki magunknak, hol a fűben kényelmesen végig heveredtünk.

De alig néhány perc múlva a távolból egy női sikolyt véltünk hallani. Én felugrom, a zaj felé fordulok, s iszonyatos sebességgel egy paripát látok felém száguldni és a nyeregben ülő hölgy már-már azon a ponton volt, hogy az egyensúlyt elveszítse és a lóról lezuhanjon.

Habozás nélkül odarohantam és egy szerencsés ugrással a ló zablájába kapaszkodtam s így megakadályoztam a továbbfutásban. A nő meg volt mentve, de amint

Hogy az anya jól végezhesse kötelességeit, birnia is kell az ehhez megkívántató szellemi tulajdonokkal. Rendíthetetlen eltökéltséggel sok nyájasságot és finom tapintatot kell párosítania. Okszerű szigorúság mellett a körülményekhez képest elnézőnek is kell lennie és részrehajlatlan igazságosság mellett az emberi természet gyengeségeivel is számot kell vetnie.

Egyenlő, sőt részben több gondot kell fordítania gyermekeinek lelki, mint testi életére. Főképpen pedig a vallásos érzés fejlesztésére kell nagy súlyt fektetnie.

Oly korban élünk, melyben a vallást az ugynevezet „szabad szellemek“ gunytárgyává szeretik tenni. Pedig vallás nélkül az ember vajmi hamar az anyagiságba süllyed és elveszti maga alól azt az alapot, melyen magasab szellemi életre, a tökély magasabb fokára felküzdheti magát; elveszti azt az erkölcsi erőt és ellentálló képességét, melyre az élet eshetőleg megpróbáltatásaiban oly nagy szüksége van. Vallás nélkül bizonyos ür támad szívében, melyet a világnak minden öröme sem tölthet be.

Ezt tartsa szem előtt minden anya, főképpen a mai napon, a vallásnak e magasztos ünnepén, melyen a Megváltó diadalt ül a halál felett.

Ez ünnep egyszersmind a vallás diadalma a hitetlenség fölött.

Hol vannak és mivé lettek azok, kik még csak egy rövid évszázad előtt is tajtékozójakkal kiáltották: „Irtsd ki a gyalázatost!“

Elenyésztek, megsemissültek eszméikkel együtt! Emlékezetüket elmosta az idő, a vallás pedig áll. a kereszt fennen ragyog és millió és millió ajak hangoztatja: „Hozsanna, feltámadt!“

a nyeregből kiemeltem az ijedségtől és kimerültségtől ájultan omlott karjaimba, midőn pedig magához tért, hálásan megköszönte szolgálomat és kért, hogy vezessen vissza szüleihez.

A hölgy szülei nem győzték megköszönni egyetlen leányuk megmentését. Én e perctől fogva mindennapi vendége voltam házuknak, úgy annyira, hogy barátom már majdnem neheztelni kezdett. A szünidő hamar lejárt; távoznom kellett, de avval az igérettel bucsuztunk el egymástól, hogy farsangon a fővárosban bálokon találkozni fogunk.

Csakugyan úgy lett; a család felköltözött télire a fővárosba, minden bált végig táncoltunk, nélkülözhetlen lettem a családnál, de leginkább a leánykánál, ki bár büszke és magasra törő ábrándokkal kecsegtette magát, mégis szívesen tüntetett ki számos udvarló között.

A jövő szünidő bekövetkezett, én szavamot adtam, hogy azt náluk töltöm barátommal, kit szintén meghívtak, s általam szívesen látott vendég volt házuknál. A várva-várt idő elérkezett, én megkértem a házikisszony kezét és szüleim szemrehányó levelére az al mentettem magam, hogy menyasszonyomnál töltöm a szünidőt; mire az öregek áldásukat küldték e frigyhez.

(Folyt. köv.)

Krónika a hétről.

A politika is szünetel ugyan a husvétünnep alatt, hanem azért van miről tárgyalni. A közös külügyminiszter, *Aehrenthal* báró Budapestről való elutazása előtt olyan forma nyilatkozatot tett, hogy a magyar közéletben sok olyan egyéniség jutott szerephez, aki külföldi kormány fizetett ügynöke. Ez a nyilatkozat óriási kavarodást okozott. Természetesen siettek azt hivatalosan lecáfolni és maga *Aehrenthal* báró is ki fogja jelenteni, hogy a kérdéses szavakat nem mondotta, azonban a dolog még foglalkoztatni fogja a közvéleményt, mert miatta interpelláció is készül és követelni fogják, hogy a külügyminiszter nevezze meg azokat, akikre nyilatkozatát értette.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a husvétünnep alatt Boszniában tartózkodik. Utazása politikai körökben nagy feltűnést kelt, mert a miniszter nem hivatalosan utazik, hanem inkognitóban tovább, mert az utazást eleinte letagadták. Mindezeket egybevetve csakugyan nem vitatható el a boszniai utazás politikai fontossága; világosságot e tekintetben csak a jövő hozhat. Addig minden híresztelés csak találgatás.

Kossuth utazásáról Szarajevóból a következőket jelentik: *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter 16-án reggel *Benyovszky* Mór gróf és neje kíséretében ideérkezett. A pályaudvaron a minisztert *Benko* báró polgári adlátus fogadta és a nagyszámban megjelent mohamedán lakosság megéljeneste. Délelőtt *Kossuth* meglátogatta *Windzor* tábornagy katonai kormányzót, megnézte a várost és nevezetességeit és azután kiment *Hidzsebe*, hol megszáll. Holnap reggel *Kossuth* tovább utazik Raguzába.

Az állandó vál. ülése.

Az állandó választmány f. hó 14-én tartotta ülését *Kapotsfy* Jenő főispán elnöklete alatt a vármegyei székház nagytermében.

Hosszabbvitára adott alkalmat *Kiszely* László dr. és *Szechényi* Aladár gróf törvényhatósági bizottsági tagok indítványa. Az előbbi az állandó választmányi ülés határidejének egész évre való megállapítását, utóbbi az állandó választmány elé kerülő ügydarabokra vonatkozó tárgysorozat kinyomatását kérte.

Az első kérdésben akként határozott a választmány, hogy az állandó választmányi ülés határideje a közgyűlés előtt 18 nappal legyen, ünnep esetén pedig ezt megelőző napon. A tárgysorozat pedig ki fog nyomtatni.

Hochreiter Kornél dr. csurgói lakosnak egy a temetőben felállítandó kápolna építésre az engedély megadását javasolta az állandó választmány, amely *Vida* Károly dr. csurgói ref. főgimnáziumi tanár fellebbezése folytán került ide.

Az adófelszámolási bizottságba rendes tagokul *Szabó* Kálmán és *Tevely* Béla dr., póttagokul pedig *Babochay* Kálmán és *Darna* Béla hozattak javaslatba.

A kaposvári keleti temető kibővítése céljából a város megvette *Ujváry* István-nak a temető mellett levő 6900 □-öl területű földjét 24.000 koronáért. Az állandó választmány jóváhagyását javasolja a szerződésnek.

A vármegyei tisztviselői nyugdíjintézet szabályzatának oly értelmű megváltoztatása

javaslatot, hogy a teljes nyugdíj jogosultsága ne 40, hanem 35 évben állapíttassék meg. Az özvegyi nyugdíj maximuma 800 kor, a kezelőszemélyzeti tagok özvegyeié 650 és a szolgák özvegyeié pedig 40 korona legyen.

Ezután még termédek apró-cseprő dolog került előadásra, amely azonban teljesen jelentéktelen; mert kit érdekelhet az, hogy a magyaregresi kisbíró, vagy a kisasszondi bába évi fizetése 10 koronával emeltetik. Igazán nevetséges, hogy ilyen ügyeket a közgyűlés elé kell vinni.

H I R E K.

— **A király ünnepe.** A Schönbrunnból érkező hírek szerint királyunk a husvéti ünnepekre mégsem utazik, mint tervezve volt, leányához Mária Valéria főhercegnőhöz, hanem a husvétot Schönbrunnban tölti. Okot erre az szolgáltattott, hogy a király egészsége még mindig nem teljesen kielégítő, miért is az orvosok az út fátalmaitól óvni kívánják.

— **Közgyűlés.** A kaposvári „Szabad Lyceum” egyesület e hó 16-án este 6 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését Szabó Kálmán elnökle alatt. Az évi jelentés felolvasása után Endrei Ákos titkár lemondását tudomásul vette a közgyűlés és neki jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Tudomásul vették Simalya Ferenc pénztárnoki jelentését is, majd megtartották a tisztújítást a következő eredményel: Elnök: Vizeki Tallián Gyula. Ügyvezető alelnök: Szabó Kálmán. Titkár: Nagy F. Ödön. Jegyző: Vajthó Jenő. Pénztáros: Farkas Imre. Választmányi tagok: Andorka Elek dr., Csonka Ede dr., Csurgó Jenő dr., Endrei Ákos, Fekete Gyula dr., Gálos Ferenc, Gulyás Ferenc dr., Kocsis János dr., Löwentritt Ödön dr., Marton Gyula dr., Molnár Endre, Nagyné Csorba Mária, Oszmann Aurél dr., Papp Kálmán, Simalya V. Ferenc, Solymásy Agost, gróf Somssich Géza, Scholz Gyula, Szőke Lőrinc dr., Solt Adolf, Tarján Antal, Telegdi Zsigmond dr., Szaploneczay Manó dr., Szigeti Gy. Sándor dr.

— **A tudóvész ellen.** Somogyvármegye közönsége még a f. é. február hó 3-án tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a tuberkulózis pusztításai ellen széleskörű védekezést szervez. E célból legközelebb értekezlet lesz, melyet Kacsóvics Lajos alispán a következő körlevéllel hítt egybe: „Tekintettel azon sajnós körülményre, hogy vármegyénkben a tuberkulózis évről-évre rohamosan terjed és szedi áldozatait, egyformán támad meg gazdag és szegényt, nem válogat sem foglalkozásban, sem korban, sem nemben; s miután ez a betegség oltja ki a legtöbb ember életét s ez teszi tönkre a lakosság egy jelentékeny hányadának egészségét, munkaképességét és kenyérkeresetét. Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága f. é. február hó 3-án tartott évnegyedes közgyűlésén elhatározta, hogy a betegség leküzdésére, vagy legalább is korlátozására, széles alapon indítja meg a védekezést. Ezen célból mindenekelőtt egy nagy központi bizottságot választott, amely hivatva lesz a védekezést vezetni és szervezni az

egész vármegye területén. E bizottság tagjait tisztelettel felkérem, hogy a bizottság szervező ülésein, f. évi május hó 3-án délután 3 órakor a vármegyei ház nagytermében megjelenni méltóztassanak. Kaposvár, 1908. évi április hó 8-án. Kacsóvics, alispán.

— **Magyar gróf kiutasítása.** Párisból jelentik, hogy az ottani rendőrség gróf Festetich Andort, a volt földmívelésügyi miniszter fiát, egy magyar mágnást, kiutasította a francia fővárosból. A huszonnégy éves fiatalembernek a hazárdjátékokra felügyelő osztály feje kézbesítette a kiutasító végzést, amiből az következik, hogy valami kártya-affaireről van szó. A gróffal együtt kiutasítottak egy dr. K. nevű osztrák vagy magyar egyént is, aki, hir szerint, egyes játékbarlangok részére áldozatokat toborzott.

— **Szabadságot főherceg.** A hivatalos lap szerdai száma közli, hogy a király megengedte, hogy József Ferdinánd főherceg ezredes ur ő cs. és kir. fensége, a 93. számú gyalogezred parancsnoka, saját kérelmére, illetmények nélkül, hat hónap tartamára szabadságotassék. A főherceg csak azért ment hosszabb szabadságra, mert ezredparancsnoki teendői nem engedték meg, hogy atyjának, a toscani nagyhercegnek hagyatéki ügyeit Salzburgban rendezze. A főherceg legutóbb odaérkezett, hogy a 93-ik gyalogezredtől bucsút vegyen. Novemberben a főherceg egészen bizonyosan tábornokká fog előlépni s továbbra is megmarad a hadsereg kötelékében.

— **Az orvvadászok.** A belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy szigorúan üldözzék az orvvadászokat kik az utóbbi időben rendkívül sok kárt tettek a vadállományban.

— **Tanoncok kiképzése.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter értesítette a vármegyei kir. tanfelügyelőséget, hogy az iparostanoncok szakszerű kiképzésének fokozására, erkölcsös nevelésére és hazafias szellemének megszilárdítására, az ifjusági egyesületek, iparostanonciskolai otthonok, a tanoncok rajzbéli előmenetelének díjazására, végül az iskola látogatásban szorgalmukkal és jó viseletükkel kitűnt tanulók megjutalmazására díjat tűzött ki.

— **Vilmos császár Korfu szig-tén.** Korfui tudósítás jelenti: Vilmos császárnak megérkezése után első dolga volt az Achilleiont alaposan megtekinteni. Különösen a villamos berendezés érdekelte s jelentést is tétetett magának felőle. A császár az Achilleionban nem folytatja egy csendes magányba visszahúzódt nagy ur életmódját, sőt éppen úgy él, mintha csak a potsdami palotában időzne. Korán reggel kel, de nem osztja be idejét olyan pontosan, mint nagyatyja, I. Vilmos császár. Automobilja minduntalan feltűnik a korfui utcákon, ahol a tömeg éljenzéssel fogadja. Majd a kikötőben horgonyzó angol és görög hadihajókat tekintti meg, majd a görög királyi parral találkozik. Vasárnap volt a kastélybeli imateremben az első protestáns istentisztelet. A császár és császárné szerdán délelőtt hosszabb sétát tettek Canoni vidékére. A császárné azután a görög trónörökösnek látogatását fogadta. Vilmos császár, tekintettel a görög vendéglátásra, a szultán kiküldöttjét aligha fogja visszautazása előtt fogadni. Hir szerint a császár meg fogja látogatni Santi-Quarente török kikötőt és ott a török pasától át fogja venni a szultán

levelét. Vilmos császár visszafelé utaztában a pólai kikötőt is meglátogatja. Pólaban máris megtettek minden előkészületet a császár önnepélyes fogadására. A fogadáson az osztrák-magyar hajóraj összes rendelkezésre álló hajói részt vesznek, még azok is, melyek most a Középtengeren cirkálnak.

— **Az új angol kormány.** Érdekes adatokat közölnek Londonból az új kormányról. Ezek szerint lemondott kabinetből egyedül Campbell-Bannermann miniszterelnök és Elyin gyarmatügyi miniszter léptek ki végképen, míg a többiek csak tárcát cseréltek s némely volt parlamenti titkárok miniszteri tárcát kaptak. E szerint az új kormány a következőkép alakult meg: Asquit miniszterelnök és a kincstár első lordja; Tweedmouth, a titkos tanácsos elnöke; Ripon, a titkos pecsét őre; Lloyd George kincstárnok; Gladstone igazságügyminiszter; Grey külügyi, Crewe gyarmatügyi, Haldone hadügyi, Morley indiai, Mac-Kenna tengerészetügyi miniszterek; Biovel irhoni államtitkár; Fowler lancaster hercegség kancellárja; Churchill a kereskedelmi hivatal elnöke; Burus, a helyi közigazgatás elnöke; Burton, főpostamester; Carrington, a földmívelési hivatal elnöke; Runciman, a közoktatási hivatal elnöke. Seely a gyarmatügyi hivatal államtitkára, Lucas a hadügy parlamenti titkára, Acland ugyancsak a hadügynek pénzügyi titkára és Buchanan az indiai hivatal parlamenti titkára. Azt is érdekes tudni, hogy a lord kancellár évi fizetése tizezer font sterling; a miniszterelnök, továbbá a kincstár lordja, az igazságügyi, a külügyi, a gyarmatügyi, a hadügyi és az indiai miniszterek egyenkint ötezer font sterlinget kapnak; míg a tengerészetügyi miniszter, az irlandi négyezeröttszáz, az indiai fő államtitkár 4425 fontot, a többi miniszterek pedig egyenkint kétezer fontot kapnak évi fizetésül.

K ö z g a z d a s á g.

A Trieszti Általános Biztosító Társulat.

(ASSICURAZIONI GENERALI)

f. év március hó 26-án tartott 76-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1907. évi mérlegek.

Az előtűnt fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1907. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőkeösszegek 917.014.396** korona és 99 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 41.095.963 kor. és 58 fillérre rugtak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka 31.422.408** kor. 19 fill.-rel 264.156.557 kor. 24 fillérre emelkedett.

A **tűzbiztosítási ághban**, beleértve a **betöréses- és tűkörnyveg biztosítást**, a díjbevétele 16.585.488 656 korona biztosítási összeg után 27.302.460 korona 49 fillér volt, miből 10.146.474 korona 45 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétele 17.155.986 korona 04 fillérre rugott, mely összegből 12.269.989 korona 32 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő éveken esedékessé váló díjkötelezvények összege 113.331.852 korona 27 fillér.

A **szállítmánybiztosítási ághban** a díjbevétele kitett 3.921.627 korona 66 fillért,

Mit igyunk?

Igyunk mohai Igyunk mohai Igyunk mohai Igyunk mohai
hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Á G N E S

forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdus ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyzervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, kolera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriamentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

Kedvelt borvíz!

mely a viszontbiztosítások levonása után 1.717,649 korona 06 fillérre rugott.

Károkért a társaság 1907-ben 37.472.589 korona 25 fillért és alapítása óta 899.042,935 korona és 20 fillért fizetett ki.

E kártérítési összegből **hazánkra 173.248,760 korona 76 fillér** esik.

A **nyereség tartalékok** közül, melyek összesen 20.292,237 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti **nyereségtartalék**, mely 6.300.000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyam-ingadozására** alakított tartalék, 12.565,698 korona 89 fillér összegben, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka** és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1.266,538 korona 48 fillért tesz ki.

Az értékpapírok értékpapírok értéke 4.741,807 korona 69 fillérrel ment vissza, de a vezetőség elővigyázata folytán ez a veszteség az intézetet nem érintette, mert az a 17.013,704 korona 71 fillért kitevő árfolyamtartalékból nyerhetett leirást. Ez a tartalék ma még mindig 12.565,698 korona 89 fillért tesz ki.

Különös figyelmet érdemel még az 1000 új intézeti részvénynek kedvezően keresztül vitt kibocsátása, melynek agiónyereségéből 11.525,000 korona a matematikai életbiztosítási tartalékhoz csatoltatott.

Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 292.979.592 korona 76 fillérről **323.629,347** korona 57 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	60.625.971 kor. 77 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	26.668.849 „ 08 „
3. Letétményezett értékpapírokra adott kölcsönök	4.017.801 „ 92 „
4. Értékpapírok	209.404.916 „ 74 „
5. Tárcá váltók	842.350 „ 85 „
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	8.820.000 „ — „
7. Készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával	13.249.457 „ 21 „
Összesen	323.629,347 kor. 57 fill.

Ezen értékekből **65,5 millió korona magyar értékekre** esik.

A házaló ügy.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a múlt év december hó 31-én rendeletet bocsátott ki, amelyben eltiltotta a magyar házalókat az osztrák területen való házalástól 1908. január 1-től.

A nagy megütközéssel vett rendelettel szemben a kereskedelmi érdekeltség állást foglalt és ennek eredményeként most a miniszter az engedélyeket ez év december végéig meghosszabbította.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter erre vonatkozólag 30.327/IV-1908. sz. a. a következő leiratot intézte az összes törvényhatóságokhoz és tájékoztatás céljából a kamarákhoz:

„Az eddig érvényben állott házalási szabályoknak az 1908. január elseje után való ideiglenes hatályban tartása iránt 1907. december 31-én 109.482 sz. alatt kiadott rendelettel értesítetett törvényhatóságot, hogy magyarországi nem kedvezményezett vidékek lakosai a folyó 1908. év január havának 1-ső napjától kezdve csak a magyar szent korona országainak területén házalhatnak, amint hogy a birodalmi tanácskozásban képviselt királyságok és országok nem kedvezményezett házalói sem folytathatnak a magyar szent korona országainak területén házalást.

Miután pedig ennek az új rendnek átmenet nélküli életbeléptetését következtében mindazok a házalók, akik kereseti tevékenységüket ezelőtt a másik állam területére is kiterjesztették, válságos helyzet elé állítottak: egy megfelelő átmeneti időnek a viszonyosság alapján való biztosításáról az osztrák cs. kir. kereskedelemügyi miniszterrel folytatott tárgyalások útján az alábbiak szerint gondoskodtam.

Egyfelől elrendelem, hogy a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok területén állandó lakhelyvel bíró és nem kedvezményezett vidékbéli azon házalók, akik 1908. január hó elseje előtt az illetékes osztrák hatóságtól szabályszerű házalási engedélyt nyertek, illetve akiknek korábban nyert házalási engedélyének érvénye ezen időpont előtt meghosszabbított, ugyiszintén azok is, akik házalási engedélyük meghosszabbítása iránti kérvényüket a jelzett időpont előtt nyújtották be az illetékes hatósághoz, a házalókönyvük, illetőleg az abban feltüntetett érvényességi idő lejártáig, azonban semmi esetre az 1908. év végén túl a magyar szent korona országainak területén is házalhatnak.

Másfelől pedig értesitem a törvényhatóságot, hogy az osztrák cs. kir. kereskedelemügyi miniszter ur a magyar szent korona országainak területén állandó lakhelyvel

bíró, nem kedvezményezett vidékbéli házalóknak a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok területén való házalásra nézve ez évi március hó 24-én 5387. sz. a. hasonló értelmű rendeletet bocsátott ki.

Pénzüntézeti tisztviselők országos kongresszusa. A Dunántúli pénzüntézeti tisztviselők egyesülete az összes magyar pénzüntézeti tisztviselők bevonásával 1908. június 7 és 8-án Budapesten, az új városháza nagytermében országos kongresszust tart. A kongresszus tagjai lehetnek:

a) a magyar szent korona országainak területén bejegyzett részvénytársulati és szövetségi pénzüntézet tisztviselői;

b) a magyar szent korona országainak területén kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályok alapján működő pénzüntézeti tisztviselő egyesületek igazolt kiküldötteik útján;

c) a pénzüntézeti tisztviselők szociális törekvéseit pártoló egyéb egyének ha a b) pontban megjelölt egyesület vezetőségének tagjai;

d) a pénzüntézetek igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagjai;

akik a kongresszuson részvételüket 1908. május 15-ig a kongresszus előkészítő irodájának írásban bejelentik s a szükséges igazolványt az az alatt megjelölt díj befizetése ellenében kiváltják.

A b) pontban megjelölt egyesületek a kongresszuson való képviseletükkel annyi tagjukat bizthatják meg, ahányszor 20 korona részvételi díjat fizetnek. E kiküldöttek nevei a megtörtént bejelentéssel egyidejűleg a kongresszus előkészítő irodájának szintén tudtára adandók.

A kongresszuson való részvétel díjai az a), c) és d) pontban megjelöltek részére személyenként 5 korona, a b) pontban megjelölt egyesületek részére 1907. december hó 31-ig taglétszámuk szerint számítva, minden 50 tag után 20 korona, de legalább 20 korona.

A kongresszuson való részvétel díjai a kongresszus költségeinek fedezésére szolgálnak és önkéntes hozzájárulások elfogadhatók. A kongresszus költségeinek elszámolása után maradó felesleg a Dunántúli pénzüntézeti tisztviselők egyesülete internátus-alapját szaporítja. A kongresszust a Dunántúli pénzüntézeti tisztviselők egyesülete elnöke nyitja meg, kinek felszólítására a kongresszus elnököt és jegyzőt választ, akik felváltva előzetes megállapodásuk szerint való sorrendjében végzik az elnöki, illetve jegyzői teendőket. A kongresszus tárgysorozatába fel nem vett indítványok 1908. április 15-ig írásban nyújtandók be.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Rusa Ernő.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

BUDAPEST, V., DOROTTYA-UTCA 10. SZ.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság“ számára.

A kaposvári főügynökség.

Kemény B. és Fiai.

MANHOLD KÁLMÁN

KULA.

Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő Rác György-féle Jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokványminőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldségtvány.

2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem; kívánatra névjegyzéket küldök.

3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfak 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.

4. Gleditsia élősövény, valamint az élősövények királya: **Maklura Aurentiaca** élősövény, amelynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll. Mélyen leszállított árban.

Szíves megkeresést kér

Manhold Kálmán
nagybérlet.

Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb kávét — vagy pedig olcsóbban tud kávét szállítani, mint

Fratelli Deisinger

fiumei cég

BUDAPESTEN
a királyi bérpalotában.

Cimbalmot

ne vegyen, míg
Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia házi hangszerkészítőjétől árjegyzéket nem hozatott Budapestről, Király-u. 57.

Minden hangszerről árjegyzék külön kérendő.

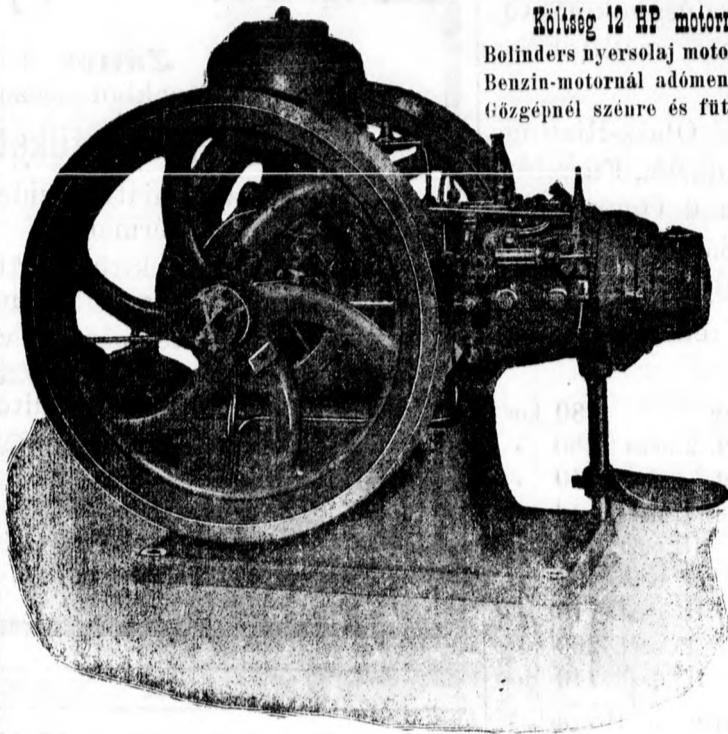

Eredeti svéd gyártmányu Bolinders nyersolaj-motorok és lokomobilok.

Legolcsóbb üzem már kis motoroknál is.

Költség 12 HP motornál évi 3000 munkáértára:

Bolinders nyersolaj motornál nyersolajra ca 1260 K
Benzin-motornál adómentes benzine ca . . . 2500 K
Gőzgépnél szénre és fűtőre ca 3000 K

Tehát a Bolinders motor ára teljesen kifizetődik az elért megtakarításban.

Ca 4 és fél év alatt benzin-motornál szemben, ca 3 és fél év alatt gőzgéppel szemben.

Pénzügyőri ellenőrzés nincsen. — Kezeléshez nem kell gépész. — Könnyen kicserélhető alkatrészek. — Gyors üzembe helyezés. — Robbanás nyersolajnál kizárva. — Csekély hűtőviz fogyasztás. — Önműködő központi kenés. — Legjobb hajtóerő bármely üzemhez. — Nyersolaj lokomobilokat esélőgépekkel is.

Referenciákkal, szakszerű felvilágosításokkal, ismertető prospektusokkal s ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA

gépraktár és műszaki iroda, motor osztály

BUDAPEST, Váci-körút 26. sz.

Táviratcím: USZÓ, Budapest.

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szíves támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézész-kehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József

GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

100,000 drb
készlet.

Szegfű és Rózsa

100,000 drb
készlet.

Skorka János rózsa- és szegfűtelep tulajdonos ajánlj direkt külfországból beszerzett

óriás virágu **Rem-szegfűket** és nyakba nemesített **Bokor-rozsákat**.

E nagy készlet miatt egyideig **30 százalékot** engedélyezek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben mindenféle **csokrok, koszorúk** mélyen leszállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserepekben nyiló rózsákat, szegfűket, jácintokat stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú szegfűmagjaimról szóló név-árlappal készséggel szolgálók.

SKORKA JÁNOS

5 hold rózsa és szegfű telepe

B.-Szarvason.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

PÉNZKÖLCSÖN!

20,000.000 korona áll rendelkezésre 1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak csak kötelezvényre **Váltó nem kell!** — Megkeresésnél közlendő: életkor, törzsfizetés és szolgálati idő.

Jelzálogkölcson:

földekre, és jó helyen fekvő, értékes bérházakra, 4 százalékos 10—60 évig terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag. Válaszbélyeg.

Országos Hitel- és Kölcsönszerző Vállalat

BUDAPEST,

VI. ker., Izabella-utca 67. szám.

Telefon: 101—28.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti

ruhatisztító és gőzműfestő gyárát,

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

Nagy mellékkereset.

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vidéki ügynököknek, kik részvényeknek részletfizetésre való eladásával kívánnak foglalkozni.

Általános Bank Részvénytársaság

BUDAPEST,

Erzsébet-körut 39. szám.